

ning af, at Kap. 4 kan faa Lovskraft uden væsentlige Forandringer, skjønnes at maatte være nødvendig. Uddalget tør antage, at denne Bestilling, tilbørlig organiseret, vil faa en overordentlig Betydning for Fisket med Bedtægternes Overholdelse. Ved Fiskerikontrol er det i Overtrædelsestilfælde saa faare vigtigt, at Fisket snart kan være tilstede, derhos forsynet med den fornødne Myndighed for at kunne træde kraftigt op mod de paagjældende Overtrædere. Det er nødvendigt, at der tillægges Fiskerifogden en Løn, fordi han skal være paafærdig ved given Lejlighed; og at denne Løn vil blive saa høj, at den, selv for et større Antal af slige Bestillingsmænd, kan blive byrdefuld for et Amt at udrede, det behøver man neppe at frygte for. — For at give hans Person den fornødne Ansæelse, er det uundgaaeligt at give ham, der jævnlig kan være udsat for at blive stillet overfor raa Folk, Politimyndighed og Skilt.

Kapitel 5. Kontrolbestemmelser.

§ 50. Naar Lov gives — og det er jo med den, Land skal bygges —, saa er det, fordi den skal efterleves, og da det ikke er til at vente, at dette for de forbydende, Friheden indskrænkende, Loves Bedkommende sker godvilligt, eller kommer af sig selv, saa maa den haandhæves; bestaar den uden at adlydes, saa gjør den Fortræd og virker demoraliserende paa Befolkningen, hvis Retsbevidsthed maa løses og tilsidst tilintetgjøres, naar der maa opstaa Tvivl hos den om Lovens Betsjælse netop derved, at det ikke synes dens Giver magtpaaliggende at vaage over dens Overholdelse. Det gaar ikke an at give Love og derefter at lægge Sænderne i Skjød, medens man lader det komme an paa, om Noget vil efterleve dem eller ikke; er Loven forkyndt, saa skal den holdes, og ingen Udgift kan være mere berettiget end den, der anvendes paa dens tilbørlige bedst mulige Haandhævelse.

Med disse simple, letfattelige Betragtninger, som vi tør antage ikke kunne modsiges, ville vi indlede Bemærkningerne til det nærværende lille Kapitel, der indeholder Fiskerilovens Kontrolbestemmelser, og overføre vi dem paa vor Fiskerilovgivning — og en saadan have vi havt med dens gode og svage Sider, det nytter ej at nægte det — saa maa det erkjendes, at hvis den ej har svaret til Hensigten, saa er det væsentligt, fordi den har savnet den Nøje, uden hvilken den ikke kunde virke. Idet vi nu skulle søge at begribe denne vor Naastands Rigtighed, er det nødvendigt at kaste et Blik paa Tilstandene fra den tidligste Tid.

Vi skulle ikke opholde os nærmere ved vor ældste Fiskerilovgivning, de mærkelige Skaner- og Falskerbolove fra det 13de Aarhundrede, som tyde hen paa, at man dengang ikke har kjendt andre Straffe, end Liv og Gods, sjældnere Bøder, men kun nævne dem, fordi de sattes i Kraft („ridh sweries“) for en vis Tid af Aaret, Fisketiden; og deres strænge Bestemmelser synes at have været haandhævede af et med Forholdene kjendt Politii — der nævnes Fogder og Strandfogder — maaske med Bistand af Kongens Tolbere, som vare tilstede forat paase rigtig Indgang af Skat af det rige Sildefiskeri (jfr. Tidsskr. f. Fiskeri 2den Aarg. S. 20 flg.). Uden Tvivl havde Fiskeriet sin egen Retspleje paa Steberne, hvor det foregik, et stort Gode, som vi i Nutiden ogsaa finde ved de betydelige norske Baarsildefiskerier. Christian Vtes D. L. henlagde Kontrollen for Limfjordsfiskeriet ikke blot til de ordinære Politivrigheder, Amtmænd og Fogeder, som skulde stande Kongen tilrette, hvis de saa igjennem Fingre med Noget, naar der blev Klaget, og vare erstatningspligtige, 5—10—45; men paalagde, 5—10—47, endog Tordejerne („andre Bønder, Herredsmændene“) omkring Limfjorden Anmeldelsespligt for Amtmanden under Evang og Tiltale, indtil de Skylbige udlagdes. Denne usædvanlige Forholdsregel, som blev opretholdt gennem senere Lovbud, tyder paa den Banfærlighed, der er forbunden med at kontrollere disse Forhold, og for ydeligere at fikke Fisketnets Udførelse, anordnede Fd. 15de Decbr. 1750 § 26 Undersøgelses 2 Gange aarlig ved Rettens Betjente, saasom Foged og Skriver, og Indberetning derom til Amtmanden og fra denne atter til Rentekammeret; det ses ogsaa, at man søgte Sagen fremmet ved at aflægge Angivere rigelig. Saaledes vedblev Kontrollen endnu eet Aarhundrede igjennem at være hos de ordinære Politimyndigheder, og Regeringen forsøgte, naar der indløb Klager over Fiskeriernes Forringelse, paa forskjellige Maader at skærpe Embedsmændenes Aarvaagenhed, se Reskripterne 25de Juli 1729, 24de Maj 1737 og Fd. 2den Januar 1740, Slutn. Ved Fd. 22de Juni 1761 forsøgte man et nyt Middel til Støtte for Kontrollen, idet der paabødtes Anmeldelse for Retsbetjenten af Redskab (Pulsvaad) før Fisketidens Begyndelse, dets Forsegling ved dens Slutning m. m.; Pl. 28de April 1781 gjorde denne Omgangsmåde til en formel thinglig Akt.

Der kunde ansøres endnu mere til Bevis for, hvorofte Regeringen i Tidens Løb har været fat i Bevægelse for at bringe det til en tilfredsstillende Overholdelse af Fiskerilovene, men vi anse dette, under Henvisning til, hvad derom er bemærket ved Paragraferne 33—35, som overflødig. Det